

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 2006. FEBRUÁR 17.

A Tudomány Világfóruma Budapest, 2005. záródokumentuma 26

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 2005. december 12-i ülésének állásfoglalásai 31

Közlemények	Tájékoztató	a Magyar Tudományos Akadémia Doktora cím odaítéléséről . .	32
	Pályázati felhívások	a Bolyai János Kutatási Ösztöndíj elnyerésére, igazgatói, főosztályvezetői munkakörök betöltésére	32
	Felhívás	a személyi jövedelemadó 1%-ának felajánlására	34
	Fogadóórák	a Magyar Tudományos Akadémia elnökénél és főtítkáránál . . .	34

Akadémiai Értesítő

A Magyar Tudományos Akadémia Hivatalos Lapja

Kiadja:

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
TITKÁRSÁGA

BUDAPEST, 2006. FEBRUÁR 17.

A Tudomány Világfóruma Budapest, 2005. záródokumentuma 26

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 2005. december 12-i ülésének állásfoglalásai 31

Közlemények	Tájékoztató	a Magyar Tudományos Akadémia Doktora cím odaítéléséről . .	32
	Pályázati felhívások	a Bolyai János Kutatási Ösztöndíj elnyerésére, igazgatói, főosztályvezetői munkakörök betöltésére	32
	Felhívás	a személyi jövedelemadó 1%-ának felajánlására	34
	Fogadóórák	a Magyar Tudományos Akadémia elnökénél és főtítkáránál . . .	34

A Tudomány Világfóruma Budapest, 2005. záródokumentuma

A Tudomány Világfóruma 2005. november 10–15-e között került megrendezésre Budapesten a Magyar Tudományos Akadémián. A fórum 6 tematikus szekciójában és több speciális szekcióban vitatta meg a „Tudás-etika-felelősség” témakörét. A szekciók munkáját a szekció vezetői, szervezői és riporterei foglalták össze, és az összefoglalók a fórum parlamenti záró ülésén kerültek ismertetésre.

A záródokumentumot kivonatosan közöljük, a részletes angol nyelvű összefoglalók a www.sciforum.hu honlapon találhatóak meg.

1. szekcióülés

Tudomány és politika: Hirosimától az összejt-kutatásig

Szervező:

Peter A. Freeman, Assistant Director, National Science Foundation, USA

Rapportör:

Annie I. Antón, North Carolina State University, USA

Összefoglalás

- Legalább négy társadalmi tényező létezik – tudósok, politikusok, a sajtó, és a nagyközönség -, amelyeknek együttműködése nem teljesen zavartalan, mert mind-egyiket rendre más és más célok vezérlik.
- A múltban az olyan nagy projektek, mint pl. a Manhattan-terv vagy a holdraszállás, hogy csak az Egyesült Államokat tekintjük, a döntéshozóknak a tudomány nagy kihívásaira adott válaszában alapultak, és egy-egy nagy célt tűztek maguk elé – lehet, hogy ma már nem ez a legjobb modell.
- Sok az olyan új kutatási terület, amelybe gazdasági ösztönzőkkel minden lehetséges résztvevőt be kell vonni. Jó példa a Humán Genom Projekt, amely kormányzati kezdeményezésre indult, de amint kitűntek a gazdasági jövedelmezőség esélyei, a magángazdaság azonnal bekapcsolódott.
- A világháló megjelenésével bárki bármilyen tudományos problémával és megoldással megismerkedhet, de ez sokkal jobban szétördeli a mezőnyt, mint korábban. Ilyen új körülmények között az ellenőrzés és a döntéshozatal különösen nagy felelősséggel jár.
- A kutatók gyakran megtagadják, hogy véleményt mondjanak a saját vagy kollégáik kutatási eredményeivel kapcsolatos problémákról.
- A természettudományok iskolai és egyetemi népszerűsége csekély, a politikusok és a nagyközönség hozzáértése gyatra.

Ajánlások

- Új modellek, a nagyközönség és a magángazdaság részvételét ösztönző eszközök szükségesek minden tudományos kezdeményezés esetében.
- A tudósok politikaformáló felelőssége nagyobb, mint az átlagpolgároké.
- Minden oktatási szinten, a kisiskolásoktól az egyetemi

hallgatókig, úgy kell átalakítani a természettudományok oktatását, hogy más területeken (a humán- és társadalomtudományokban) is növekedjék a természettudományos műveltség szintje, valamint többen válasszák a természettudományi pályát.

- A tudósoknak, a politikusoknak és a nagyközönségnek közösen azon kell fáradozniuk, hogy az egész társadalmat érintő döntések megalapozott tudományos ismereteken alapuljanak.
- Ne csak a döntéshozóknak, hanem a nagyközönségnek is számoljanak be kutatásaikról és azok eredményeiről a kutatók!
- Adjanak felelősen számot a tudósok a munkájukat aláfestő etikai normákról, illetve a munkájuk körüli esetleges etikai kétségekről, méghozzá különösen az utánuk következő tudósnemzedéknek!

2. szekcióülés

Kapacitásfejlesztés, áttünetés a gyakorlatba

Elnök:

Alec Boksenberg CBE FRS, The Royal Society, UK

Szervezők:

Kod'chiro Matsuura, Director General, UNESCO

Mustafa El-Tayeb, Director, Science Policy and Sustainable Development Division, UNESCO

Rapportör:

Diana Malpede, Science Policy and Sustainable Development Division, UNESCO

Összefoglaló ajánlások

1. A természettudományos oktatás a kapacitásfejlesztés szerves alkotóeleme, ezért különös figyelmet kell fordítani olyan innovatív eszközökre, amelyek minél több fiatalat vonzanak a természettudományok felé.
2. Kulcsszerepük van a tudományos fejlődésben az egyetemeknek és a kutatóintézeteknek. A kutatási tervek fontos tartozékaként problémaérzékeny kutatók új nemzedékét kell kiképezni, továbbá úgy kell átstrukturálni már a kutatási témákat is, hogy azok többnyire a legégetőbb társadalmi és gazdasági igényeket szolgálják.
3. A regionális kiválósági központoknak és ezek hálózatainak kulcsszerepet kell vállalniuk a műveltség előmozdításában, a tudományos ismeretek terjesztésében és alkalmazásában.
4. A kapacitásfejlesztés hosszú távú és rendkívül forrásigényes vállalkozás, ezért önmagában egyetlen országtól sem szabad komoly és egyben folyamatos fejlesztéseket várni. Világméretű tudományos-technológiai kapacitásfejlesztésre, az egész nemzetközi tudományos közösségnek az illető társadalom valamennyi szektorával való partneri együttműködésére van szükség e téren.
5. Hosszú évekig sérelmezheték a fejlődő országok olyan, náluk kiképzett természettudósok tömeges elvesztését, akik azután az északi féltekén futották be pályájukat. Kína, India és Dél-Korea példája azonban megmutatta, hogy az agyvel-

szívás agy-visszanyeréssé vagy agy-körforgássá is átalakítható, ha az eltávozott kutatókat megfelelő startégiákkal rá lehet venni arra, hogy szülőhazájuk javára tevékenykedjenek. Észak és Dél tudományos együttműködésében különösen hasznosak a tudományos csereprogramok, a vendégprofesszori megbízások, valamint az államközi közös kutatási projektek.

6. A tapasztalatok és a jól bevált eljárások cseréjével különösen jól fejleszthetők a kapacitások.

7. A kapacitásfejlesztés egyszerre nemzeti és világméretű feladat, a tudánypolitikusok előtt álló egyik legfontosabb kihívás. Az emberi és intézményi kapacitások fejlesztésének olyan nemzeti tudánypolitikából kell fakadnia, amelynek hatékony stratégiái és cselekvési tervei a nemzeti fejlesztési célokba ágyazódnak.

3. szekcióülés

Az üzleti szféra szerepe

Szervezők:

Philippe De Woot De Trixhe, Professor Emeritus, Université Catholique de Louvain

Alain Pompidou, President, European Patent Office

Sir Roger Elliot, Chair of the Intellectual Property Committee, ALLEA- All European Academies

Rapportör:

András László, President and CEO, Eurovisioning, Belgium

Ajánlások

Az üzleti szféra

- vizsgálja újra, alkalmas-e a jelenleg uralkodó üzleti modell a globális kormányzás elérésére;
- ösztönözze, hogy a részvényesi értékfelfogás kockázatközösségi értékfelfogássá, a pusztá engedelmeskedés etikai kérdésfeltevéssé (milyen világot akarunk közösen felépíteni?), a rövid távú profitmaximalizálás pedig társadalmi és politikai részvétellel alakuljon át;
- segítse, hogy a szabadalmazási kritériumok szigorodjanak, és ösztönözze a valóban innovatív elgondolásokat.

Az üzleti szféra és a tudósok közössége

- jusson egyetértésre, hogy át kell hidalni a két szféra közti kulturális szakadékot a kölcsönös összetartozás és az egymástól való függés szellemében, különös tekintettel a legjobb gyakorlatok önkéntes megosztásának elvére;
- optimalizálja a tudományos felismerések létrehozásának, átadásának és kiaknázásának mindkét szférára érvényes, egymást kiegészítő szabályait;
- úgy éljen a szellemi tulajdonra vonatkozó jogokkal (Intellectual Property Rights), hogy ezzel az innovációt ösztönözze, méghozzá olyan módon, hogy növekedjék az alapkutatási eredmények hozzáférhetősége és a kutatói közösség nemi és etnikai sokszínűsége;
- járuljon hozzá a tudományos lelkiismeret, a kellő értéktudatosság elmélyüléséhez, valamint mondja ki, hogy az egyetemek és a tudós társaságok egyik legfontosabb feladata, hogy megfelelő eljárási szabályokat honosítsanak meg.

Az üzleti szféra, a tudósok közössége és a társadalom

- olyan partneri viszonyt hozzon létre az üzleti szféra és a tudósok közössége között, amely minél több alkalmat teremtsen rá, hogy a tudósok is bekapcsolódhassanak a társadalmi vitákba;
- mélyüljön el a társadalomban a tudomány és a technológia rendkívüli jelentőségének tudata a tudományos információk nyílt és elfogulatlan bemutatásán keresztül, induljon nyílt és őszinte párbeszéd a közvéleménnyel és a sajtóval, továbbá kerüljön a politikai teendők élére a „felelősségteljes tudomány” megteremtése;
- kormányzati támogatással vegyék fel az egyetemek formálisan és tartalmilag egyaránt az oktatás és a kutatás mellé harmadik célként a tudományos ismeretek átadását.

Európa

- tartsa be az ún. lisszaboni határozatot, amely a nemzeti össztermék (GNP) legalább 3%-ának tudományra és fejlesztésre fordítását írja elő, garantálja a társadalmi igazságosságot, tartsa tiszteletben a természeti környezetet, és teremtsen megfelelő feltételeket ahhoz, hogy a kutatási eredmények valóban innovatív módon hasznosuljanak.

A fejlődő országok

- csak úgy létesíthetnek partneri viszonyt az üzleti szféra és a tudósok közössége között, ha javul az oktatási rendszer infrastruktúrája, magas színvonalú regionális kutatási központok jönnek létre, hozzáférhetővé válnak az információk, és a tudásátadás optimálissá válik.

4. szekcióülés

A fejlődő országok nézőpontja

Szervezők:

Goverdhan Mehta, President, International Council for Science (ICSU)

Thomas Rosswall, Executive Director, International Council for Science (ICSU)

Rapportör:

Anupam Varma, Chairman, ICSU Regional Committee for Asia and the Pacific, India

Összefoglalás

Ma irdatlan problémákkal néznek farkasszemet a fejlődő országok: szegénységgel, éhezéssel, alultápláltsággal, járványokkal, a természeti környezet leromlásával, az erőforrások összeszűkülésével, súlyos energia- és ivóvízhiánnyal. Az ezredfordulón a Föld lakossága meghaladta a 6 milliárdot, 2050-re valószínűleg megközelíti a 9 milliárdot. A Föld akkori lakosságának 90%-a fejlődő országban fog élni.

A tudománynak közre kell működnie e problémák megoldásában, ami még nehezebb feladat a déli féltekét gyakrabban sújtó természeti csapások, például hurrikánok miatt.

A tudomány természeténél fogva internacionális, ami azt jelenti, hogy bármelyik nemzet hozzájárulhat gazdagodásához. A Föld lakosságának nagy része mégis kiszorul ebből a folyamatból, ami ún. tudásbeli válaszvonal (knowledge divide) kialakulásához vezetett.

A tudomány nemcsak a műveltség növekedéséhez nélkülözhetetlen, hanem a gazdasági növekedést célzó technológiai és innovációs fejlesztéshez is. A döntéseket mindig a

tudományos kutatások java eredményeire kell alapozni. Ez éppoly fontos a legszegényebb afrikai parasztember, mint a multinacionális vállalatok igazgatói vagy a politikai vezetők számára bárhol a világon.

Ma, a 21. század első éveiben az az egyik legfontosabb előttünk álló kihívás, hogy a fenntartható fejlődés gondolatának jegyében fogalmazzuk újra a tudomány küldetését. Ma már a természet- és társadalomtudományoknak közösen kell módot találniuk a Föld természeti erőforrásainak fenntartható kiaknázására. A tudományos feladatokat pedig úgy kell végrehajtanunk, hogy bevonjuk a társadalmak legkülönbözőbb csoportjait is.

Minden ország tudósának hozzá kell férnie a tudás egészéhez, ami csak úgy lehetséges, ha hidakat építünk a tudásbeli válaszvonalak fölé. Az információ azonban korántsem azonos a tudással, ezért az ún. digitális válaszvonal áthidalása szükséges ugyan, de önmagában még nem elégséges. A természettudományok oktatási rendszereire vár az a feladat, hogy olyan, természettudományokban is művelt nemzedékeket neveljenek föl, amelyek tudást képesek kisajtolni az információkból. A fiatalokat mindenütt a természettudományos pályákra kell terelni, és minden országban működnie kell legalább egy kutatóegyetemnek, ahol a természettudományok oktatása megbízható természettudományi kutatásokból nő ki.

A természettudósok eljövendő nemzedékének kiképzését mindenütt az alaptudományokra is kell összpontosítani, hiszen mit alkalmazhatna az alkalmazott tudomány, ha nem volnának alaptudományok? Ugyanakkor széles értelemben kell felfogni minden tudományt, így a természet- és társadalomtudományokat, de a technológiai és egészségügyi tudásanyagot is. A humán tudományokkal karöltve hozhatjuk csak létre a valódi tudásalapú gazdaságot, amelyben csak ugyan tudományos felismerésekre épül a technológiai innováció és az üzleti vállalkozások fejlődése.

Mindehhez növekvő felajánlások kellenek a támogatók részéről. Üdvözlendők az afrikai egyetemek támogatására irányuló erőfeszítések, de valamennyi kevésbé fejlett ország külső segítségre szorul, miközben saját kormányzata létrehozza a hazai felsőoktatást, és tudománypolitikájával hosszú távú, a tudásalapú társadalmat megcélzó fejlődést indít el. Intenzív Dél-Dél és Dél-Észak irányú együttműködésekre is szükség van ahhoz, hogy megvalósuljanak az Ezredvégi Fejlesztési Célok (Millennium Development Goals).

A kormányzatoknak és a tudósoknak együtt kell szembenézniük az agyelszívás problémájával. Az a jó, ha már a hazai felsőoktatás és tudománypolitika is megfelelő feltételeket kínál a hazai tudományos kutatómunkához. Kapacitásfejlesztéssel lehet legjobban kinevelni a következő természettudós-nemzedéket, és ugyanígy lehet ahhoz is megfelelő infrastruktúrát létesíteni, hogy a hazai tudósok közössége olyan kutatásokat folytathasson, amelyek fontosak a hazai fejlődés szempontjából. Az illető országok külföldön tevékenykedő tudósait arra kell ösztönözni, hogy saját hazájuk tudományos kapacitásfejlesztéséhez is hozzájáruljanak. Ugyanakkor olyan tudományos klímára is szükség van, amely nem fojtja el a fiatal hazai tudósok kibontakozását.

Mind maguknak a fejlődő országoknak, mind pedig az őket támogató szervezeteknek meggyőződéssel kell vallaniuk, hogy csakis a felsőoktatásra és a tudományos kutatásra fordított erőforrások vezethetnek el egy fenntartható

környezeti, társadalmi és gazdasági fejlődéshez. A tudásbeli válaszvonal áthidalása az egész világ tudományos közösségének etikai felelősségvállalását igényli.

5. szekcióülés

A környezet jövője

Szervezők:

Walter Erdelen, Assistant Director-General for Natural sciences, UNESCO

Miklós Persányi, Former President, United Nations' Convention on Climate Change and Minister for Environment, Hungary

Rapportör:

Tibor Faragó, Director General, Ministry for Environment, Hungary

Általános következtetések és ajánlások

- Növekszik az Föld környezetébe való emberi beavatkozás mértéke. Az ember már a környezet valamennyi alkatelemébe belenyúlt. Mind több tudományos bizonyíték van arra, hogy az emberi tevékenykedés világméretű változásokat indíthat el, amint ilyeneket már el is indított, bolygónk környezetének állapotában.
- Közös természeti környezetünk sorsa szorosan összefonódott az emberiség jövőjével. A fenntartható módon kezelt környezet nélkül nem képzelhető el fenntartható emberi fejlődés.
- Félrevezető dolog különválasztani természeti környezetünket, vagyis a jelenlegi és az elkövetkező nemzedékek élőhelyét, saját életünkétől és egészségi állapotunktól. Az élethez, vagyis a biológiai és fizikai integrációhoz fűződő jogunk teljes egészében élőhelyünk függvénye. Consequently, breaches of environmental regulations are breaches of human rights, and should be viewed as criminal and handled accordingly by societies and in law.
- A törvényhozás és az igazságszolgáltatás gondosan ügyel arra, hogy döntéseiben olyan társadalmi szempontokat is tiszteletben tartson, mint amilyenek az egészséghez, a megkülönböztetéstől való mentességhez, az emberi méltósághoz fűződő jogok. Közben azonban szinte teljességgel szem elől tévesztik azokat a fizikai és biológiai-orvostudományi felismeréseket, amelyek a vegyi szennyező anyagok, a mérgező ipari tevékenységek egészségkárosító hatásaira vonatkoznak. Gyökeresen új egészségkonceptióra és -definícióra van szükség etekintetben, hiszen a jelenleg használatosakat sok évtizeddel ezelőtt fogalmazták meg, amikor még nem is léteztek a szóban forgó vegyi szennyező anyagok.
- A Föld környezete hatalmas, bonyolult rendszer, amelyet csak akkor érthetünk meg alaposabban, ha valamennyi folyamatát, visszacsatolási mechanizmusát, kölcsönös összefüggését jobban megértjük. Csak akkor mérhetjük fel biztosabban ennek a rendszernek a jövőbeli viselkedését, ha a belső folyamatokat, külső hatásmechanizmusokat, de különösen saját eltervezett vagy véletlen ráhatásainkat is figyelembe vesszük. Etekintetben különösen fontos a megelőzés és az elővigyázat, hiszen folyamatosan növekszik a környezetre tett hatásunk, amelynek nagy része potenciálisan viszszafordíthatatlan.

- Még mindig arra a hamis elképzelésre alapozzuk ténykedésünket, hogy a világméretű környezeti feltételek, ezen belül az éghajlati viszonyok, állandóak. Még akkor is téves és veszélyes volna ez az elképzelés, ha mi magunk nem idéznénk elő változásokat. A társadalmak csak akkor fenntarthatóak, ha számolnak a környezet hosszú távú változásaival, akár természettől valóak, akár általunk okozottak, és akár sebesek, akár lassúak ezek. A korábbinál ellenállóbb településrendszert és mezőgazdasági kultúrákat kell kifejlesztenünk.
- Kulcsfontosságú tudományos kérdés, hogy világméreteken, illetve regionális viszonylatban megállapíthatunk-e ökológiai küszöbértékeket, például a légkörben található széndioxid egészségre még nem káros maximumát, vagy az ökoszisztéma megfelelő működéséhez minimálisan szükséges növényzet mértékét. Az Ezredvégi Jelentés az Ökoszisztémáról (Millennium Ecosystem Report) empirikus adatai arról adnak számot, hogy egyes természeti rendszereink máris túlterheltek, elhasználtak. De van-e tudományos lehetőség arra, hogy megállapíthassuk az ökoszisztéma még biztonságos emberi felhasználásának határértékeit?
- Az ökoszisztémákból származó anyagi javakon túl (élelem, rostosanyagok, víz, energia) számításba kell vennünk e szisztémák nem-használati (non-use) értékeit is, például azt, hogy más élő rendszereket látnak el, illetve fenntartják magának az életnek az evolúciós potenciálját.
- A világméretű környezeti problémák sokoldalú megközelítést igényelnek. Lehet, hogy regionális viszonylatban hasznosak a kétoldalú megállapodások vagy a közös ad-hoc fellépések, mégis olyan hatékony kötelezettségvállalásokat kell megfogalmazni, elfogadtatni és foganatosítani nemzetközi jogi keretek között, amelyek világméreteken lépnek fel az ózonréteg, az éghajlat vagy a biológiai sokszínűség védelmében. Effajta egyezmények csak rendszeres megfigyelések és multidiszciplináris kutatások eredményei alapján lehetnek hatásosak. A tudománypolitikusoknak tekintetbe kell venniük, milyen összetettek a környezeti problémák, és hogy idevágó tudásunk hézagait csakis diszciplínákon átvívelő kutatásokkal lehet kitölteni.
- Már fontos fejlemények mutatják, hogy a politikai és civil vezetők felismerték egyes igen széles körű környezeti veszélyek kialakulását, meg azt is, hogy sürgős szükség van a cselekvésre, a nemzetközi együttműködés fokozására, illetve bizonyos alapelvekre, amelyek a továbbiakban egész fellépésünket vezérelhetik. Fontos volt az 1972. évi Stockholmi, majd az 1992. évi Riói Nyilatkozat, illetve az annak alapján született Riói Megállapodás, amelynek 21. pontja és kapcsolódó konvenciói kimondták a klímaváltozással, a biológiai sokszínűséggel, az elsivatagosodással és a fenntartható erdőgazdálkodással kapcsolatos legsürgősebb teendőket. A WSSD 2002. évi Politikai Nyilatkozata és Foganatosítási Terve, vagy a Föld Karta civil kezdeményezése sem volt kevésbé fontos.
- A tudósoknak kötelességük a határozott megszólalás minden olyan politikai ügyben, amely kapcsolódik szakterületükhöz. Ha semlegesek maradnak, az is állásfoglalásnak számít, mégpedig olyannak, amely nem egyszer ellentétes az emberi jogokkal.

- Hosszú távon csakis a minden szintre kiterjedő oktatómunka tehet bennünket fogékonyabbá a harmonikusabb ember–természet viszonyra és az egészséges környezetre, márpedig ezek a fenntartható fejlődés lényegi előfeltételei és dimenziói. Nem lehetséges fenntartható fejlődés az oktatómunka mély átalakulása nélkül, ami nemcsak az alapoktatási feladatokra vonatkozik, hanem olyan új, multidiszciplináris oktatóprogramok kialakítására is, amelyek a bonyolult környezeti rendszerek közös szemléletére és értelmezési nyelvére tanítanak.
- Erősíteni kell a holisztikus kormányzás mechanizmusait: széles körű részvételre kell buzdítani a társadalmat a döntéshozatali vitákban, már az oktatási rendszer is ösztönözze az állampolgárok részvételét a demokratikus folyamatokban, és átgondolt párbeszédet kell meghonosítani a politikusok és a tudósok közössége között. A környezeti problémák komplexitása is amellett szól, hogy kellő erőforrások és eszközök előteremtésével világméretű hozzáférést kell biztosítani a környezeti adatokhoz, és szabad folyást kell engedni a tudományos információk és felismerések cseréjének.

Konkrét következtetések és ajánlások

- Továbbra is az üvegház-gázok kibocsátási szintjének növekedése áll a klímaváltozás hátterében. Bár akadnak még tudományos bizonytalanságok e téren, biztosan jócskán csökkenteni kell az emberi eredetű üvegház-gázok kibocsátását. Mi több, környezeti feltételeink effajta globális megváltozása láttán a társadalmaknak sürgősen fel kell készülniük a klímaváltozáshoz való alkalmazkodásra is, amint azt a szélsőséges meteorológiai és más kapcsolódó (pl. hidrológiai) jelenségek elszaporodása sok régióban nyilvánvalóan jelzi. A tudósok közösségére hárul egyik legfőbb feladat e téren az, hogy bővítsék ki a globális éghajlati rendszerre vonatkozó tudásunkat. Különösen hézagos egyelőre mindaz, amit pl. a koromszemcsék tulajdonságairól, a jégtakaró-instabilitásról, a bioszféra és az éghajlat kölcsönhatásairól, a hidrológiai ciklusról, a szélsőséges körülmények között fellépő frekvencia- és intenzitásváltozásokról, az aeroszolok áttételes hatásairól vagy a felhőképződés mikrofizikájáról tudunk.
- Sürgős tökéletesítésre szorulnak a klímaváltozás ellen az egyes régiókban bevezethető eszközeink. Egyre több adat utal a hidrológiai ciklus intenzitásának növekedésére, ami minden bizonnyal megnöveli a szélsőséges hidrológiai jelenségek, mint amilyenek az árvizek vagy az aszályok, előfordulási gyakoriságát. A jövőbeli változások nagyságrendjének megbízható előrejelzésére még nincs elég adatunk, ezért sorsdöntően fontos a Föld-megfigyelő rendszerek fenntartása, tökéletesítése és egymáshoz való csatlakoztatása. Vízfelhasználásunk nem fenntartható, és ha a ma megfigyelt trendek és tendenciák kitartanak, aligha érhetjük el az Ezredvégi Fejlesztési Célokban megfogalmazott vízfelhasználási célkitűzést. A vízkészletekkel és a hidrológiai ciklussal kapcsolatos nemzetközi tudományos programokat el kell mélyíteni. Arra kell törekedni, hogy elháruljanak az akadályok a hidro-meteorológiai adatok szabad, tudományos célú cseréje elől, és végül olyan operációs helyzet alakulhasson ki, amelyben országhatárokat

nem ismerve áramolnak az ilyen adatok a veszélyeknek kitett közösségek szolgálatára. Tekintve, hogy az emberiség fele más nemzetekkel közösen birtokolt folyóvölgyekben él, és folyamatosan csökkenni látszik a fejeként elfogyasztható víz mennyisége, már a közeli jövőben egykönnyen konfliktusok alakulhatnak ki a víz miatt. A történelem során a víz mindig közösségépítő szerepet játszott – el kell érni, hogy továbbra is az együttműködést, ne pedig a konfliktusokat gerjessze.

- Az iparban, a mezőgazdaságban, gépi berendezésekben és gyógyszerekben használt, nehezen lebomló anyagok sokasága kerül ki, szívódik fel és/vagy sodródik tovább a légtérben, a vizekben, a talajban stb. ami egyre nagyobb kockázatot jelent az emberek és az ökoszisztémák számára. Folyamatos kihívás ez a tudomány előtt, ami átfogó, koherens megközelítést igényel. Sokáig le nem bomló anyagok gyűlnek fel a légkörben; nő bizonyos vegyi anyagok koncentrációja a hidroszférában, ami rontja vizeink minőségét és veszélbe sodorja a vízben élő ökoszisztémákat. Ilyen le nem bomló anyagok például az ember- és állatgyógyászatban alkalmazott stabil molekulák (pl. hormonálisan aktív anyagok, vagy mikrobák, élősködők, ráksejtek ellen bevetett hatóanyagok), amelyek gyakorlatilag érintetlen állapotukban kerülnek ki az emberi vagy állati szervezetből, és a takarmány vagy a víz újrafelhasználása során ismét emberekkel és állatokkal kerülhetnek érintkezésbe.
- Úgy lehet mérsékelni az emberi tevékenységek kibővüléséből származó környezeti feszültségeket, ha a környezetvédelmileg megbízható, minél hatékonyabb technológiák bevezetése és elterjesztése megfelelő új tudásanyagon alapul, illetve ha e technológiákat nemcsak műszaki alkalmasságuk, hanem összevont környezeti hatásmechanizmusaik szerint is vizsgálják. Az ilyen technológiák nemcsak a környezeti problémákat mérsékelhetik, hanem a gazdasági versenyképességet is fokozhatják. Sokkal több személy és nemzet részesülhet az efféle modern technológiák előnyeiből, és kerülheti el a nem-fenntartható fejlődés buktatóit, ha méltányosak az ilyen technológiákhoz való hozzáférés feltételei.

6. szekcióülés

A jövő nemzedékének felnevelése

Szervező:

Julia Marton-Lefčvre, Rector, University for Peace, Costa Rica

Rapportőr:

Andrea Déri, LEAD International

Általános ajánlások

1. Új oktatási modellek segítségével világpolgári tudatot és identitást kell kialakítani, hogy mindenki felelősséget érezzen „Földország”, vagyis az emberiség közös sorsa iránt.

Ezek az új modellek billenthetik helyre a jelenlegi kettségeket és hozzáférési egyenlőtlenségeket is a természettudományok oktatásában.

2. Legyenek az új oktatási módszerek interdiszciplinárisak, transzdiszciplinárisak és problémaközpontúak. Ösztönözzék a részvételiséget metodológiájukban és gyakorla-

tukban, hogy felkészítsék az ifjú nemzedékeket egy olyan világra, amely szüntelen változásban van.

3. Minden szinten fejleszteni kell az eljövendő nemzedékek tudományos kapacitását. Nagy hatású lehet, ha gyakran teremünk alkalmat beérkezett tudósok és fiatalok interakciójára, párbeszédre és eszmecseréjére.

4. Támogassuk azzal is az új fenntarthatóság-tudomány fejlődését, hogy követeljünk a fenntartható fejlődést célzó változásokat a tudomány és a technika mind „keresleti”, mind pedig „kínálati” oldalán.

Konkrét ajánlások

- Alakuljon ki partneri viszony a jövő nemzedékének felneveléséért felelős valamennyi szereplő, jelesen a tudósok közössége, a magánszféra, a közszféra és a civil társadalom között.
- Támogassuk a tehetséges és motivált középiskolások természettudományos mentorálási programjait; működjenek ebben együtt az egyes országok tudományos akadémiái, és közben arra is törekedjenek, hogy az osztálytermen belüli és azon kívüli élmények integrálásával is előmozdítsák a természettudományok oktatását.
- Támogassuk a gyermekek kérdésalapú természettudományos képzését, ahogyan azt a tudományos akadémiák akadémiaközi panelje (Inter-Academy Panel) is javasolja.
- Bátorítsuk a fiatal tudósok részvételét a világméretű társadalomirányítási hálózatokban (WAYS, LEAD), hogy ezzel is segítsük a tudás- és tapasztalat alapú társadalmak létrejöttét.
- Értjük el, hogy mindenki világosan értse, milyen hatásúak a fiatal nemzedék elérését célzó erőfeszítéseink; a hatástanulmányok alanyait, magukat a fiatal kutatókat is be kell vonni a hatástanulmányok megtervezésébe és eredményeik értékelésébe.

Végkövetkeztetés

Új „tudományos társadalmi szerződést” kell kidolgozni az eljövendő nemzedékek rendszeres bevonására nemcsak azért, hogy felkeltsük lelkesedésüket a természettudományok iránt, hanem azért is, hogy mi, többiek, valamennyien meríthessünk senki által nem pótolható hozzájárulásaikból.

Külön-ülés

Tudomány és demokrácia: a parlamentarizmus szerepe

Szervezők:

Mustafa El-Tayeb, Director, Science Policy and Sustainable Development Division, UNESCO

Diana Malpede, Science Policy and Sustainable Development Division, UNESCO

F. Bilal, Director (Science), Islamic Educational, Scientific and Cultural Organization, ISESCO

Elnök:

Werner Arber, Nobel Laureate in Medicine

Összefoglaló megállapítások

- Ma a törvényhozási folyamatra mindinkább az a jellemző, hogy a formilag illetékes szereplőkön kívül sokan mások is résztvesznek benne. Így például az érintett kormányzati szervek, az üzleti szféra, egyes think-tank-ek, újságírók, és sokféle érdeket képviselő nem-kormányzati szervezetek is.

- A tudományos közösség és a törvényhozók kapcsolata azon áll vagy bukik, hogy sikerül-e általában is elmélyíteni a tudomány és a politika kommunikációját. A tudósoknak nemcsak az a dolguk, hogy kutatásaikat kellő felelősséggel, mások számára is érthető módon végezzék, hanem az is, hogy felvilágosítsák a politikusokat az új felfedezések, illetve a még fennálló bizonytalanságok felől, és ebben igen nagy szerepet játszhat a sajtó, különösen a tudományos újságírás.
- Ahhoz, hogy a törvényhozók tisztában legyenek a várható tudományos fejleményekkel, illetve azok lehetséges előnyeivel és hatásaival, elsősorban az kell, hogy jobban értsék a különböző metodológiákat és eljárásokat, és akár előretérő módon is fel tudják mérni a technológiai változások irányát. A kerekasztal résztvevői felkérték az UNESCO-t, hogy legyen a gyűjtő- és továbbítóhelye minden jelenlegi idevágó információnak.
- Tekintve, hogy a döntéshozatal még ma is elsősorban nemzeti szinten zajlik, szükséges a nemzetközi kapcsolatfelvétel és együttműködés, valamint a tapasztalatok és szakértelmek cseréjének fejlesztése.
- Tekintve, hogy a tudomány, illetve a politika időhorizontja messzemenően eltér egymástól, a mainál sokkal hosszabb távú politikai tervezésre van szükség, hiszen a vonatkozó tudományos infrastruktúra is több nemzedékre szól.
- Az egyes országok tudománypolitikájának kialakításába a törvényhozókon kívül a tudomány- és technológiapolitika szereplőit, az újságírókat, az üzleti szférát, a politikai pártokat és a civil társadalmat is be kell vonni.
- A kerekasztal felkérte az UNESCO-t és az ISESCO-t, hogy hozza létre a parlamenti tudományügyi bizottsá-

gok, a tudósok és más társadalmi szereplők nemzetközi fórumát, ahol kicserélhetik tapasztalataikat és kialakult gyakorlataikat. Ez feltétlenül emelhetné a nemzeti törvényhozási folyamatok színvonalát.

Általános rész

Végső ajánlások

- Olyan bonyolulttá vált mára a tudomány, hogy újra kell alkotni a tudományos közösség, a kormányzati szervek, az üzleti szféra és más társadalmi szereplők kapcsolatrendszerét. Ehhez viszont a tudományfinanszírozás, az oktatás és a kommunikáció merőben új modelljeire van szükség.
- A kapacitásfejlesztés akkor hajthatja a legtöbb hasznot, ha az országok világméretben is megosztják egymással tapasztalataikat, bevált gyakorlataikat.
- Csak kölcsönös megértés hidalhatja át a tudomány és az üzleti szféra közötti kulturális szakadékot, különös tekintettel az egymástól való függés, az etika és az emberi értékek szempontjaira.
- Dél–Dél és Dél–Észak irányú együttműködéssel kell felszámolni azt a táguló szakadékot, amely az egyes országok tudományos kapacitása, tudásanyaga, eredményei között tátong.
- Tiszteletben kell tartani az ökológiai értékeket, azt, hogy bolygónkat egy nagyobb élővilággal közösen birtokoljuk, és azt, hogy fenn kell tartanunk az élet evolúciós potenciálját.
- Nem lehet elég korán kezdeni, hogy felkeltsük gyermekeink érdeklődését a természettudomány iránt. Ha egyszer rákapnak, olyan új generációt alkotnak majd, amelynek hozzáértése nagyságrendekkel felülmúlja a miénket.

Az Akadémiai Kutatóhelyek Tanácsa 2005. december 12-i ülésének (AKT 7/2005.) állásfoglalásai

Napirend:

1. A 2006. évi beruházási keret tudományterületi elosztásának elvei. (Szóbeli)
2. Tájékoztató a kutatóintézetek 2005. évi tevékenységéről szóló beszámoló szempontjairól. (Szóbeli)
3. Javaslat igazgatói megbízásokra.
4. Egyebek.

AKT 1/7/2005. (XII. 12.) állásfoglalás:

A testület első napirendi pontként megtárgyalta Pálffy Péter Pál (Rényi Alfréd Matematikai Kutatóintézet) és Balogh Margit (Társadalomkutató Központ) igazgatói pályázatait. A pályázatok elbírálása a vonatkozó irányelvek szerint megtörtént. A pályázók tudományos alkalmasságáról az érintett tudományos osztályok indokolt írásbeli véleményét adták; a pályázatokról támogató véleményt nyilváníttak az AKT illetékes tudományterületi kuratóriumai, valamint az intézeti kutatói fórumok is. *Az AKT nyílt szavazással egyhangúlag döntött arról, hogy nem támogatja az megbízás idejének egy évre csökkentését.*

Az AKT titkos szavazással egyhangúlag (23 igen, 0 nem, 0 tartózkodás mellett) javasolta Pálffy Péter Pál és Balogh Margit igazgatói megbízását.

AKT 2/7/2005. (XII. 12.) állásfoglalás:

5. A Pénzügyi Főosztály vezetője tájékoztatta a testületet, hogy elfogadott költségvetés hiányában a 2006. évi beruházási keret tudományterületi elosztásának elveiről nem tud részletes tájékoztatást adni. Kérte a testületet, hogy ezt a napirendi pontot a 2006. évi I. ülésre halasszák el.

Az AKT tudomásul vette a tájékoztatót és egyetértett a napirendre tűzés elhalasztásával.

AKT 3/7/2005. (XII. 12.) állásfoglalás:

A tudományterületek főosztályvezetői tájékoztatták az AKT-t arról, hogy az intézethálózat éves eredményeiről készülő kötethez változatlan szerkezetben kívánják megkérni az adatokat az intézetektől, mivel ez a megoldás szolgálja leginkább az összehasonlíthatóságot.

Az AKT a tájékoztatót tudomásul vette.

KÖZLEMÉNYEK

TÁJÉKOZTATÓ

a Magyar Tudományos Akadémia Doktora cím odaítéléséről

GERŐ ANDRÁS

„Képzelt történelem – Fejezetek a magyar szimbolikus politika XIX–XX. századi történetéből” című munkája alapján,

RIEDL ZSUZSANNA

„Szintézisutak új polikondenzált heterociklusos rendszerekhez” című munkája alapján,

ROSTOVÁNYI ZSOLT

„Globalizáció és civilizáció(k)” című munkája alapján,

SIMON PÉTER

„Vilenkin-Fourier-sorok analízise” című munkája alapján,

SZAKÁLY SÁNDOR

„A magyar katonai felső vezetés 1938–1945” című munkája alapján,

elnyerte a **Magyar Tudományos Akadémia Doktora** címet.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁSOK

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA PÁLYÁZATOT HIRDET

a 316/2001. (XII. 28.) Kormányrendelettel módosított
156/1997. (IX. 19.) számú Korm.rendelettel létrehozott

BOLYAI JÁNOS KUTATÁSI ÖSZTÖNDÍJRA

Az ösztöndíj célja: tudományos munka megírásának vagy azzal egyenértékű kutatási témában létrehozott alkotás elkészítésének, valamint a további tudományos minősítés, illetve cím elnyerésére való felkészítés elősegítése. Pályázat nyújtható be valamennyi tudományterületen, illetőleg tudományágban.

Az ösztöndíjra pályázhat az a felsőfokú végzettséggel rendelkező személy, aki:

- magyar állampolgár,
- PhD, illetve azzal egyenértékű tudományos fokozattal rendelkezik a pályázat benyújtásakor,
- a pályázat benyújtási határidejének időpontjáig a 45. életévét még nem töltötte be,
- kutatásait magyarországi tudományos intézményben (felsőoktatási intézményben, akadémiai kutatóintézetben, egyéb tudományos kutatóhelyen) kívánja végezni, és ehhez az intézmény fogadókészségéről szóló nyilatkozattal rendelkezik.

Pályázhat nem magyar állampolgár is, ha kutatási témája magyarországi vagy a magyarsággal kapcsolatos kutatási feladathoz kötődik.

Az ösztöndíjra nem pályázhat az, aki az MTA Doktora címmel vagy a tudomány doktora fokozattal rendelkezik, vagy az ösztöndíj folyósításának kezdetekor Békésy György Posztdoktori Ösztöndíjban, Magyar Zoltán Poszt-

doktori Ösztöndíjban, Széchenyi István Ösztöndíjban, Széchenyi Professzori Ösztöndíjban részesül.

Az ösztöndíj határozott időre – 1, 2 vagy 3 évre – szól. 2006-ban havi bruttó összege 113.200,- Ft. Az ösztöndíj személyi jövedelem alá vont társadalombiztosítási járulék és egészségügyi hozzájárulás köteles jövedelem.

2006-ban az elnyerhető ösztöndíjak tervezett száma: **130**. Ebből **legfeljebb 26-ot** nyerhetnek el a már három évig Bolyai- ösztöndíjban részesültek, ha a záró kutatói jelentésük „kiemelkedő” minősítésű.

A pályázatok elbírálásáról 2006. június 16-ig kapnak értesítést a pályázók. A pályázatot elnyert kutatók 2006. szeptember 1-től részesülnek ösztöndíjban.

A pályázat szabályait az MTA Bolyai János Kutatási Ösztöndíj Szabályzata és Szervezeti Működési Szabályzata tartalmazza.

A pályázati díj 2006-ban 6.000,- Ft.

A pályázatot – pályázati lapon – 3 példányban, személyesen vagy postai úton kell eljuttatni az alábbi címre:

MTA Doktori Tanács Titkársága

1051 Budapest, Nádor u. 7.

Beadási határidő: 2006. március 1.

(legkésőbb 2006. március 1-jei postabélyegzővel)

A pályázati lap és a szabályzatok beszerezhetők a Doktori Tanács Titkárságán. A szöveges információ elérhető az Interneten is a Magyar Tudományos Akadémia honlapján (www.mta.hu – pályázatok, ösztöndíjak – Bolyai-ösztöndíj).

A pályázati díj befizethető:

– készpénz-átutalási megbízás (csekk) segítségével (beszerezhető a Doktori Tanács Titkárságán),

– vagy **banki átutalással** a 10032000-01744208-00000000. számú számlára. Ebben az esetben kérjük a közlemény rovatba a „310”-es számot feltétlenül szíveskedjék megjelölni.

A pályázati díjról minden pályázó 2006. április 1. után kap számlát, azonban **kizárólag** az első helyen megjelölt befizető (név vagy intézmény neve) nevére kiállítva.

Bármilyen módon történik a befizetés a pályázó nevét szíveskedjenek feltétlenül megjelölni.

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára
pályázatot hirdet

az **MTA Politikai Tudományok Intézete**

igazgatói munkakörének betöltésére **2006. július 1-jei**
hatállyal.

Az igazgató feladata:

- az intézet tudományos tevékenységének irányítása, koordinálása,
- a kutatóhely hazai és nemzetközi tudományos életben kivívott helyének és szerepének megőrzése, illetve további erősítése,
- a kutatóhely tudományos koncepciójának megvalósítása, jóváhagyott alapfeladatainak teljesítése.

A pályázókkal szembeni követelmények:

- legalább a tudomány kandidátusa vagy PhD tudományos fokozat,
- kimagasló, nemzetközileg is elismert eredmények az intézet profiljának megfelelő kutatások valamely területén,

- kutatóintézet vagy kutatási egység vezetésében szerzett megfelelő gyakorlat,
- legalább egy világnyelv előadóképes ismerete.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázónak az intézet tudományos programja megvalósítására vonatkozó koncepcióját,
- részletes szakmai önéletrajzt,
- tudományos fokozatának és idegennyelv ismeretének megjelölését,
- a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését,
- eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését,
- a pályázó által írt tudományos cikkek, tanulmányok és könyvek pontos bibliográfiai jegyzékét.

A fenti anyagokat elektronikus adathordozón (floppy, CD) is be kell nyújtani.

A pályázathoz mellékelni kell:

- a végzettséget, tudományos fokozatot és nyelvtudást igazoló oklevelek hiteles másolatát,
- 3 hónapnál nem régebbi keletű erkölcsi bizonyítványt,
- a jelenlegi munkáltató által készített minősítést.

A jelenlegi igazgatónak – amennyiben pályázatot nyújt be – a munkáltatói minősítést nem kell mellékelnie. Az oklevelek hiteles másolatát csak abban az esetben, ha az igazgatói kinevezése óta azokban változás történt.

A megbízás legfeljebb 5 évig terjedő időtartamra, illetőleg a pályázó 70 éves koráig szól.

A pályázatot az MTA főtitkárának címezve (1245 Budapest, Pf. 1000), az Akadémiai Értesítőben történő megjelenésétől számított 1 hónapon belül kell benyújtani a Magyar Tudományos Akadémia Titkársága Társadalomtudományi Főosztályának. A pályázat elbírálása a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 23. §-a szerint, valamint az AKT 1/7/2003. (XI. 19.) állásfoglalásának mellékleteként (Akadémiai Értesítő 2003. 12. szám) az MTA elnökével közösen kiadott „Irányelvek a kutatóintézeti igazgatók megbízásának kiadására” c. dokumentumban foglaltaknak megfelelően történik.

Dr. Meskó Attila s. k.,
az MTA főtitkára

A Magyar Tudományos Akadémia főtitkára
pályázatot hirdet
az **MTA Szociológiai Kutatóintézet**
igazgatói munkakörének betöltésére **2006. július 1-jei**
hatállyal.

Az igazgató feladata:

- az intézet tudományos tevékenységének irányítása, koordinálása,

- a kutatóhely hazai és nemzetközi tudományos életben kivívott helyének és szerepének megőrzése, illetve további erősítése,
- a kutatóhely tudományos koncepciójának megvalósítása, jóváhagyott alapfeladatainak teljesítése.

A pályázókkal szembeni követelmények:

- legalább a tudomány kandidátusa vagy PhD tudományos fokozat,
- kimagasló, nemzetközileg is elismert eredmények az intézet profiljának megfelelő kutatások valamely területén,
- kutatóintézet vagy kutatási egység vezetésében szerzett megfelelő gyakorlat,
- legalább egy világnyelv előadóképes ismerete.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázónak az intézet tudományos programja megvalósítására vonatkozó koncepcióját,
- részletes szakmai önéletrajzt,
- tudományos fokozatának és idegennyelv ismeretének megjelölését,
- a pályázó jelenlegi munkahelyének, besorolásának, beosztásának és fizetésének megjelölését,
- eddigi szakmai munkájának és a munka eredményeinek ismertetését,
- a pályázó által írt tudományos cikkek, tanulmányok és könyvek pontos bibliográfiai jegyzékét.

A fenti anyagokat elektronikus adathordozón (floppy, CD) is be kell nyújtani.

A pályázathoz mellékelni kell:

- a végzettséget, tudományos fokozatot és nyelvtudást igazoló oklevelek hiteles másolatát,
- 3 hónapnál nem régebbi keletű erkölcsi bizonyítványt,
- a jelenlegi munkáltató által készített minősítést.

A jelenlegi igazgatónak – amennyiben pályázatot nyújt be – a munkáltatói minősítést nem kell mellékelnie. Az oklevelek hiteles másolatát csak abban az esetben, ha az igazgatói kinevezése óta azokban változás történt.

A megbízás legfeljebb 5 évig terjedő időtartamra, illetőleg a pályázó 70 éves koráig szól.

A pályázatot az MTA főtitkárának címezve (1245 Budapest, Pf. 1000), az Akadémiai Értesítőben történő megjelenésétől számított 1 hónapon belül kell benyújtani a Magyar Tudományos Akadémia Titkársága Társadalomtudományi Főosztályának. A pályázat elbírálása a Magyar Tudományos Akadémiáról szóló 1994. évi XL. törvény 23. §-a szerint, valamint az AKT 1/7/2003. (XI. 19.) állásfoglalásának mellékleteként (Akadémiai Értesítő 2003. 12. szám) az MTA elnökével közösen kiadott „Irányelvek a kutatóintézeti igazgatók megbízásának kiadására” c. dokumentumban foglaltaknak megfelelően történik.

Dr. Meskó Attila s. k.,
az MTA főtitkára

**A Magyar Tudományos Akadémia KFKI Része-
cske- és Magfizikai Kutatóintézetének igazgatója**

pályázatot hirdet

**a Része- és Magfizikai Főosztály, Magfizikai Főosztály,
Elméleti Fizikai Főosztály, Plazmafizikai Főosztály és
Kozmikus Fizikai Főosztály
főosztályvezetői**

munkaköreinek betöltésére **2006. április 1-jei** hatállyal.

A megbízás legfeljebb 4 évig terjedő időtartamra szól.

A **főosztályvezetők feladatait** az intézet Szervezeti és Működési Szabályzata részletesen tartalmazza.

A pályázókkal szemben támasztott követelmények:

- egyetemi végzettség,
- tudományos fokozat,
- idegennyelv ismerete,
- megfelelő szakmai és vezetési gyakorlat.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a munkakör ellátására vonatkozó vezetési és tudományos elképzeléseit, beleértve a kutatómunka eredményessége, a kutatási tematika fokozatos változása által megkívánt esetleges szervezeti változtatásokat célzó elgondolásokat is,
- a pályázó jelenlegi munkahelyének, beosztásának és illetményének megjelölését,
- eddigi szakmai munkásságának, tudományos eredményeinek ismertetését,
- tudományos fokozatának, nyelvismeretének megjelölését.

Amennyiben a pályázó a meghirdetett munkakörök valamelyikének jelenlegi betöltője, akkor elegendő, ha pályázatában a munkakör ellátására vonatkozó érdemi elképzeléseinek kifejtésére szorítkozik, és eltekinthet a fenti felsorolás második, harmadik és negyedik pontjának taglalásától.

A pályázathoz mellékelni kell:

- az oklevelek hiteles másolatát,
- részletes önéletrajzot,
- három hónapnál nem régebbi keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt.

Amennyiben a pályázó az MTA KFKI Része- és Magfizikai Kutatóintézet munkatársa, úgy a mellékelni kért okmányokat nem kell csatolni. A pályázatokat az MTA KFKI Része- és Magfizikai Kutatóintézet igazgatójához – levélcím: 1525 Budapest, Pf.: 49. – kell benyújtani a közzétételtől számított 30 napon belül.

Szőkefalvi-Nagy Zoltán s. k.,
igazgató

FELHÍVÁS

A Magyar Tudományos Akadémia

köszönetét fejezi mindazoknak, akik az elmúlt évben személyi jövedelemadójuk egy százalékát az MTA-nak felajánlották.

Kérjük idén is azok támogatását, akik a magyar tudomány és azon keresztül a társadalom és az ország jövőjének hasznára kívánják fordítani adójuk egy százalékát.

Adószám: 15313377-1-41

FOGADÓÓRÁK

Vizi E. Szilveszter, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke minden hónap első hétfőjén

16—17 óra között – bármely természetű ügyben – fogadóórát tart. Az Akadémia köztestületi tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

_____
Meskó Attila, a Magyar Tudományos Akadémia főtákará minden hétfőn 15:30—17:00 óra között – előzetes bejelentkezés alapján (tel.: 269-0114) – fogadóórát tart. Az Akadémia köztestületi tagjainak más időpontokban is rendelkezésére áll.

AKADÉMIAI ÉRTESÍTŐ, a Magyar Tudományos Akadémia hivatalos lapja
Szerkeszti: az MTA Titkársága Jogi és Igazgatási Főosztálya
1051 Budapest, Nádor u. 7.
Szerkesztő: dr. Demcsik Tamás

A kiadásért felelős az Akadémiai Kiadó Rt. igazgatója
Budapest, 2006. Nyomdai táskaszám: 4409
A nyomdai munkálatokat az Akadémiai Nyomda Kft. végezte
Felelős szerkesztő: dr. Demcsik Tamás. – Termékmenedzser: Marton Andor
Megjelent: 1 (A/5) ív terjedelemben – HU ISSN 0865–9303

Előfizetésben terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág (Budapest VIII., Orczy tér 1.; postacím: 1008 Budapest).
Előfizethető valamennyi postán, kézbesítőknél, e-mailen (hirlapelofizetes@posta.hu)
és faxon (303-3440). További információ: 06 80/444-444.
Előfizetési díj egy évre 4692,- Ft áfával. – Példányszámonkénti ára: 391,- Ft áfával.